

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 14. júla 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Ochrana spotrebiteľa — Nariadenie (ES) č. 1924/2006 — Výživové a zdravotné tvrdenia o potravinách — Článok 1 ods. 2 — Pôsobnosť — Potraviny, ktoré sa v takej podobe majú dostať ku konečnému spotrebiteľovi — Tvrdenia uvedené v komunikácii komerčného charakteru, ktorá je určená výlučne zdravotníckym odborníkom“

Vo veci C-19/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landgericht München I (Krajinský súd Mníchov I, Nemecko) zo 16. decembra 2014 a doručený Súdnemu dvoru 19. januára 2015, ktorý súvisí s konaním:

Verband Sozialer Wettbewerb eV

proti

Innova Vital GmbH,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen, sudcovia D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan (spravodajca) a M. Vilaras,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Innova Vital GmbH, v zastúpení: T. Büttner, Rechtsanwalt,
- grécka vláda, v zastúpení: A. Dimitrakopoulou a K. Karavasili, splnomocnené zástupkyne,
- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a S. Ghiandoni, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid a K. Herbout-Borcak, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. februára 2016,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 z 20. decembra 2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach o potravinách (Ú. v. EÚ L 404, 2006, s. 9), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 1047/2012 z 8. novembra 2012 (Ú. v. EÚ L 310, 2012, s. 36, ďalej len „nariadenie č. 1924/2006“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Verband Sozialer Wettbewerb eV, nemeckým spolkom na ochranu hospodárskej súťaže a spoločnosťou Innova Vital GmbH vo veci uplatniteľnosti nariadenia č. 1924/2006 na výživové alebo zdravotné tvrdenia formulované v liste adresovanom výlučne odborníkom v oblasti zdravotníctva.

Právny rámec

Právo Únie

Smernice 2000/31/ES a 2006/123/ES

- 3 Článok 2 písm. f) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399) upravuje, že na účely tejto smernice majú nasledujúce výrazy uvedený význam:

„komerčná komunikácia“ je každá forma komunikácie určená priamo alebo nepriamo na propagáciu tovaru, služieb alebo imidžu spoločnosti, organizácie alebo osoby, ktorá vykonáva komerčnú, priemyselnú alebo umeleckú činnosť alebo vykonáva regulované povolanie. Nasledujúce formy samy osebe nepredstavujú komerčnú komunikáciu:

- informácie umožňujúce priamy prístup k činnosti spoločnosti, organizácie alebo osobe, najmä názov domény alebo adresa elektronickej pošty;
- oznámenia týkajúce sa tovaru, služieb alebo imidžu spoločnosti, organizácie alebo osoby zostavené nezávisle, najmä ak nie sú za finančnú úhradu“.

- 4 Článok 4 bod 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 2006, s. 36) vymedzuje podobnú definíciu pojmu „obchodná komunikácia“.

Nariadenie č. 1924/2006

- 5 Podľa odôvodnení 1, 2, 4, 9, 14, 16 až 18 a 23 nariadenia č. 1924/2006:

„(1) Pri označovaní a reklame čoraz väčšieho množstva potravín v Spoločenstve sa používajú výživové a zdravotné tvrdenia. Na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov a uľahčenie ich výberu by mali byť výrobky, vrátane dovezených, ktoré sa uvádzajú na trh, bezpečné a primerane označené. Pestrá a vyvážená strava je predpokladom dobrého zdravia a z hľadiska celkového stravovania majú jednotlivé výrobky len relatívny význam.“

(2) Rozdiely medzi vnútroštátnymi ustanoveniami o týchto tvrdeniach môžu predstavovať prekážku pre voľný pohyb potravín a vytvárať nerovné podmienky pre hospodársku súťaž. Majú teda priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu. Z tohto dôvodu je potrebné prijať predpisy Spoločenstva o používaní výživových a zdravotných tvrdení o potravinách.

...

(4) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na všetky výživové a zdravotné tvrdenia, ktoré sa uvádzajú pri komerčnej komunikácii vrátane, okrem iného, všeobecnej reklamy na potraviny a propagačných reklamných kampaní, a to napríklad na také, ktoré plne alebo čiastočne podporujú orgány verejnej moci. Nemalo by sa vzťahovať na tvrdenia, ktoré sa uskutočňujú pri komunikácii, ktorá nemá komerčný charakter, ako napríklad stravovacie usmernenia alebo rady, ktoré vydávajú verejné zdravotnícke orgány a subjekty, ani na oznámenia a informácie, ktoré nemajú komerčný charakter, v tlači a vo vedeckých publikáciách. ...

...

(9) Existuje široká škála živín a iných látok vrátane, okrem iného, vitamínov, minerálnych látok obsahujúcich stopové prvky, aminokyselín, esenciálnych mastných kyselín, vláknin, rozličných rastlinných a bylenných výťažkov s výživovým alebo fyziologickým účinkom, ktoré môže potravinu obsahovať a ktoré môžu byť predmetom tvrdenia. Z tohto dôvodu by sa všeobecné zásady, ktoré sa vzťahujú na všetky tvrdenia o potravinách, mali stanoviť spôsobom, ktorý zabezpečí vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, poskytne mu potrebné informácie pre jeho výber na základe úplného poznania faktov a ktorý bude vytvárať rovnaké podmienky pre hospodársku súťaž v potravinárskom priemysle.

...

(14) V súčasnosti sa pri označovaní a v reklame potravín v niektorých členských štátoch používa široká škála tvrdení o látkach, ktorých prospešnosť sa nepreukázala alebo o ktorých dosiaľ neexistujú dostatočne jednotné vedecké názory. Je potrebné zabezpečiť, aby sa pri látkach, o ktorých sa vydávajú tvrdenia, preukázal ich pozitívny výživový alebo fyziologický účinok.

...

(16) Je dôležité, aby spotrebiteľ tvrdeniam o potravinách rozumel, a je vhodné všetkých spotrebiteľov chrániť pred tvrdeniami, ktoré sú klamlivé. Súdny dvor Európskych spoločenstiev však považoval pri rozhodovaní v prípadoch týkajúcich sa reklamy po prijatí smernice Rady 84/450/EHS z 10. septembra 1984 o klamlivej a porovnávacej reklame [Ú. v. ES L 250, 1984, s. 17; Mim. vyd. 15/001, s. 153] za potrebné skúmať účinok na hypotetického typického spotrebiteľa. V súlade so zásadou proporcionality a s cieľom umožniť účinné uplatňovanie zamýšľaných ochranných opatrení používa toto nariadenie ako kritérium priemerného spotrebiteľa, ktorý je primerane dobre informovaný, primerane všímavý a obozretný a ktorý berie do úvahy sociálne, kultúrne a jazykové faktory, ako ich vykladá Súdny dvor, ale súčasne obsahuje aj ustanovenie na zabránenie zneužívania spotrebiteľov, ktorých vlastnosti ich robia obzvlášť zraniteľnými voči klamlivým tvrdeniam. V prípadoch, v ktorých sa tvrdenie osobitne zameriava na určitú skupinu spotrebiteľov, ako napríklad deti, je žiaduce, aby bol vplyv takéhoto tvrdenia posúdený z pohľadu priemerného člena takejto skupiny. Test priemerného spotrebiteľa nie je štatistickým testovaním. Vnútroštátne súdy a orgány budú musieť samy na základe vlastného posúdenia a so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora určiť typickú reakciu priemerného spotrebiteľa v danom prípade.

- (17) Vedecké odôvodnenie by malo byť hlavným aspektom, na ktorý sa prihliada pri používaní výživových a zdravotných tvrdení, a prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, ktorí tvrdenia používajú, by ich mali podložiť. Tvrdenie by malo byť vedecky odôvodnené s prihliadnutím na všetky dostupné vedecké údaje a so zvážením dôkazov.
- (18) Výživové alebo zdravotné tvrdenie by sa nemalo uvádzať, ak nie je v súlade so všeobecne prijatými zásadami výživy a zdravia alebo ak podporuje alebo ospravedľňuje nadmernú spotrebu akýchkoľvek potravín alebo znevažuje dobré stravovacie návyky.

...

- (23) Používanie zdravotných tvrdení v Spoločenstve by sa malo povoliť až po uskutočnení vedeckého hodnotenia na najvyššej možnej úrovni. S cieľom zabezpečiť harmonizované vedecké hodnotenie týchto tvrdení, mal by toto hodnotenie vykonať Európsky úrad pre bezpečnosť potravín. ...“

- 6 Článok 1 tohto nariadenia s názvom „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ vo svojom odseku 1 a 2 upravuje:

„1. Toto nariadenie harmonizuje ustanovenia zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení členských štátov, ktoré sa vzťahujú na výživové a zdravotné tvrdenia, aby sa zabezpečilo efektívne fungovanie vnútorného trhu pri poskytnutí vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa.

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na výživové a zdravotné tvrdenia pri komunikácii komerčného charakteru uvádzané na označení, pri prezentácii a v reklame potravín, ktoré sa v takejto podobe dostávajú [majú dostať – *neoficiálny preklad*] ku konečnému spotrebiteľovi.

...“

- 7 Článok 2 uvedeného nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“ stanovuje:

„1. Na účely tohto nariadenia:

- a) sa uplatňujú vymedzenia pojmov ‚potraviny‘, ‚prevádzkovateľ potravinárskeho podniku‘, ‚umiestnenie na trhu‘ a ‚konečný spotrebiteľ‘ podľa článku 2, článku 3 ods. 3, článku 3 ods. 8 a článku 3 ods. 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín [(Ú. v. ES L 31, 2002, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 463)];

...

2. Uplatňujú sa aj tieto vymedzenia pojmov:

1. ‚tvrdenie‘ je každé oznámenie alebo znázornenie, ktoré nie je povinné podľa právnych predpisov Spoločenstva ani vnútroštátnych právnych predpisov vrátane obrazového, grafického alebo symbolického znázornenia v akejkoľvek podobe, ktoré udáva, naznačuje alebo vyvoláva dojem, že daná potravina má osobitné vlastnosti;

...

- 4) ‚výživové tvrdenie‘ je každé tvrdenie, ktoré udáva, naznačuje alebo vyvoláva dojem, že potravina má osobitné pozitívne výživové vlastnosti v dôsledku:

- a) energetickej (kalorickej) hodnoty, ktorú potravina:
(i) poskytuje;

- (ii) poskytuje v zníženej alebo zvýšenej miere, alebo
- (iii) neposkytuje, a/alebo
- b) živín alebo iných látok, ktoré potravina
 - i) obsahuje;
 - ii) obsahuje v znížených alebo zvýšených pomeroch, alebo
 - iii) neobsahuje;

5) ‚zdravotné tvrdenie‘ je každé tvrdenie, ktoré udáva, naznačuje alebo vyvoláva dojem, že existuje súvislosť medzi kategóriou potravín, potravinou alebo jednou z jej zložiek a zdravím;

...“

8 Kapitola II toho istého nariadenia upravujúca všeobecné zásady obsahuje články 3 až 7 tohto nariadenia. Pod názvom „Všeobecné zásady pre všetky tvrdenia“ článok 3 nariadenia č. 1924/2006 upravuje:

„Výživové a zdravotné tvrdenia sa môžu používať na označení, pri prezentácii a v reklame potravín umiestnených na trhu v Spoločenstve len vtedy, ak sú v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.

Bez toho, aby boli dotknuté smernice 2000/13/ES a 84/450/EHS, používanie výživových a zdravotných tvrdení nesmie:

a) byť nepravdivé, nejednoznačné alebo klamlivé;

...“

9 Článok 5 toho istého nariadenia nazvaný „Všeobecné podmienky“ vo svojich odsekoch 1 a 2 uvádza:

„1. Používanie výživových a zdravotných tvrdení sa povoľuje, len ak sú splnené tieto podmienky:

a) preukázalo sa, že prítomnosť, neprítomnosť alebo znížený obsah živiny alebo inej látky v potravine alebo kategórii potravín, na ktorú sa tvrdenie vzťahuje, má pozitívny výživový alebo fyziologický účinok potvrdený všeobecne uznávanými vedeckými dôkazmi;

...

2. Používanie výživových a zdravotných tvrdení sa povolí len vtedy, ak sa dá predpokladať, že priemerný spotrebiteľ rozumie pozitívnym účinkom, ktoré sa v tvrdení uvádzajú.“

10 Články 10 až 19 uvedeného nariadenia sa týkajú zdravotných tvrdení.

11 Článok 10 toho istého nariadenia nazvaný „Osobitné podmienky“ stanovuje vo svojom odseku 1:

„Zdravotné tvrdenia sú povolené len vtedy, ak sú v súlade so všeobecnými požiadavkami uvedenými v kapitole II a osobitnými požiadavkami uvedenými v tejto kapitole a sú povolené v súlade s týmto nariadením a zahrnuté do zoznamov povolených tvrdení ustanovených v článkoch 13 a 14.“

Nemecké právo

- 12 Paragraf 8 ods. 1 prvá veta Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (zákon proti nekalej súťaži) v znení uplatniteľnom na spor v konaní vo veci samej (BGBI. 2010 I, s. 254) stanovuje:

„Voči osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho podnikateľského konania v zmysle § 3 a § 7 možno podať žalobu na odstránenie protiprávneho stavu a v prípade rizika opakovania aj žalobu o zdržanie sa nedovoleného konania.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 13 Spoločnosť Innova Vital, ktorej konateľom je lekár, predávala v Nemecku potravinový doplnok s názvom „Innova Mulsin® Vitamin D₃“, ktorý obsahuje vitamín D₃ a podáva sa vo forme kvapiek.
- 14 V novembri 2013 zaslal konateľ spoločnosti Innova Vital výlučne menovite označeným lekárom list, v ktorom sa uvádzalo (ďalej len „predmetný list“):

“...“

Poznáte situáciu: 87 % nemeckých detí má obsah vitamínu D v krvi nižší ako 30 ng/ml. Podľa DGE [Deutsche Gesellschaft für Ernährung, Nemecká spoločnosť pre výživu] by sa táto hodnota mala nachádzať medzi 50 a 75 ng/ml.

Ako už bolo napísané v početných štúdiách, vitamín D prispieva veľkou mierou k prevencii viacerých chorôb, ako napríklad atopickej dermatitídy, osteoporózy, cukrovky a MS [sklerózy multiplex]. Príliš nízka hladina vitamínu D už v detskom veku je podľa týchto štúdií čiastočne zodpovedná za neskorší nástup týchto chorôb.

Z tohto dôvodu som sa sám rozhodol podávať svojmu synovi odporúčané prípravky na báze vitamínu D a dospel som k záveru, že tradičná forma v tabletkách nie je vhodná pre dojčatá, malé deti a školopovinné deti. Môj syn často tabletky vyplul.

Ako lekár, ktorý sa špecializuje na imunológiu, som uvažoval nad touto otázkou a vyvinul som emulziu s vitamínom D₃ (Innova Mulsin® D₃), ktorú možno podávať vo forme kvapiek.

“...“

Výhody emulzií Mulsin®:

“...“

Rýchla prevencia a odstránenie nedostatkov (nedostatok vitamínu D₃ je v zime opísaný pri 80 % obyvateľstva)

“...“

Podmienky priamej objednávky, ako aj bezplatné informačné materiály pre svoju ambulanciu získate na čísle...“

- 15 Tento list obsahoval aj obrázkovú prezentáciu potravinového doplnku Innova Mulsin® D₃, informácie o jeho zložení, jeho predajnej cene, ako aj denných nákladoch na liečbu podľa odporúčaného dávkovania v rozsahu jednej kvapky denne.

16 Verband Sozialer Wettbewerb podal na Landgericht München I (Krajinský súd Mníchov I, Nemecko) žalobu o zdržanie sa konania proti spoločnosti Innova Vital na základe § 8 zákona proti nekalej súťaži v znení, ktoré je uplatniteľné na spor vo veci samej.

17 Tento spolok pred vnútroštátnym súdom tvrdil, že predmetný list obsahuje zdravotné tvrdenia, ktoré sú zakázané článkom 10 ods. 1 nariadenia č. 1924/2006, teda dve nasledujúce tvrdenia:

„Ako už bolo napísané v početných štúdiách, vitamín D prispieva veľkou mierou k prevencii viacerých chorôb, ako napríklad atopickej dermatitídy, osteoporózy, cukrovky a MS [sklerózy multiplex]. Príliš nízka hladina vitamínu D už v detskom veku je podľa týchto štúdií čiastočne zodpovedná za neskorší nástup uvedených chorôb.“

a

„Rýchla prevencia a odstránenie nedostatkov (nedostatok vitamínu D₃ je v zime opísaný pri 80 % obyvateľstva)“.

18 V tejto súvislosti Verband Sozialer Wettbewerb najmä tvrdí, že ustanovenia nariadenia č. 1924/2006 sa uplatnia tak na reklamu zameranú na odborné kruhy, ako aj na neodborné kruhy.

19 Naopak, podľa spoločnosti Innova Vital sa nariadenie č. 1924/2006 netýka reklamy zameranej na odborné kruhy. Keďže predmetný list bol určený jedine lekárom, uvedené ustanovenia tohto nariadenia nie sú uplatniteľné na zdravotné tvrdenia zakázané článkom 10 ods. 1 nariadenia č. 1924/2006, ktoré sa nachádzajú v tomto liste.

20 Podľa vnútroštátneho súdu vyriešenie sporu vo veci samej závisí od výkladu článku 1 ods. 2 nariadenia č. 1924/2006, ktorý upravuje predmet úpravy a rozsah pôsobnosti tohto nariadenia.

21 Za týchto podmienok sa Landgericht München I (Krajinský súd Mníchov I) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1924/2006 vykladať v tom zmysle, že ustanovenia tohto nariadenia sa vzťahujú aj na výživové a zdravotné tvrdenia pri komunikácii komerčného charakteru uvádzané v reklame potravín, ktoré sa v takejto podobe dostávajú ku konečnému spotrebiteľovi, ak je táto komunikácia komerčného charakteru, resp. reklama určená výlučne odborníkom?“

O prejudiciálnej otázke

22 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 1 ods. 2 nariadenia č. 1924/2006 má vykladať v tom zmysle, že ustanovenia tohto nariadenia sa vzťahujú na výživové a zdravotné tvrdenia, ktoré sa v podobe uvedenej v komunikácii komerčného charakteru o potravinách majú dostať ku konečnému spotrebiteľovi, ak je táto komunikácia určená nie pre konečného spotrebiteľa, ale výlučne zdravotníckym odborníkom.

23 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdného dvora vzhľadom na výklad ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho doslovné znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri najmä rozsudky zo 17. novembra 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12; zo 4. mája 2010, TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, bod 44, a zo 17. marca 2016, Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, bod 14).

- 24 Pokiaľ ide po prvé o doslovné znenie článku 1 ods. 2 nariadenia č. 1924/2006, je potrebné konštatovať, že podľa tohto ustanovenia sa uvedené nariadenie uplatní na výživové a zdravotné tvrdenia, jednak ak sú tieto tvrdenia formulované v komunikácii komerčného charakteru, ak sú uvádzané na označení, pri prezentácii a v reklame potravín a jednak ak sa tieto sporné potraviny v takejto podobe majú dostať ku konečnému spotrebiteľovi.
- 25 Toto nariadenie neobsahuje definíciu pojmu „komunikácia komerčného charakteru“. Tento pojem je však definovaný v iných oblastiach práva Únie ustanoveniami sekundárneho práva, ktorými je potrebné sa v prejednávacom prípade inšpirovať na účely zabezpečenia koherencie práva Únie.
- 26 Podľa článku 2 písm. f) smernice 2000/31 „komerčná komunikácia“ je každá forma komunikácie určená priamo alebo nepriamo na propagáciu tovaru, služieb alebo imidžu spoločnosti, organizácie alebo osoby, ktorá vykonáva komerčnú, priemyselnú alebo umeleckú činnosť alebo regulované povolanie.
- 27 Článok 4 bod 12 smernice 2006/123 obsahuje podobnú definíciu pojmu „obchodná komunikácia“. V tejto súvislosti Súdny dvor zdôrazňuje, že v zmysle tohto ustanovenia obchodná komunikácia zahŕňa nielen klasickú reklamu, ale aj iné formy reklamy a oznamovania informácií určených na získanie nových klientov (pozri rozsudok z 5. apríla 2011, *Société fiduciaire nationale d'expertise comptable*, C-119/09, EU:C:2011:208, bod 33).
- 28 Z odôvodnenia 4 nariadenia č. 1924/2006 okrem toho vyplýva, že pojem „komerčná komunikácia“ sa týka aj komunikácie, ktorá sleduje „reklamné“ ciele.
- 29 Za týchto podmienok pod pojem „komunikácia komerčného charakteru“ v zmysle článku 1 ods. 2 tohto nariadenia musí patriť najmä komunikácia uskutočňovaná formou reklamy na potraviny, určenej na priame či nepriame propagovanie týchto potravín.
- 30 Takáto komunikácia môže mať aj formu reklamnej zásielky, ktorú prevádzkovatelia potravinárskeho podniku adresujú zdravotníckym odborníkom, obsahujúcej výživové alebo zdravotné tvrdenia v zmysle tohto nariadenia s cieľom, aby títo odborníci v prípade potreby odporučili svojim pacientom zakúpenie a/alebo konzumáciu uvedenej potraviny.
- 31 Je potrebné zdôrazniť, že článok 1 ods. 2 nariadenia č. 1924/2006 neobsahuje spresnenie adresáta komunikácie komerčného charakteru a nerozlišuje, či ide o konečného spotrebiteľa alebo zdravotníckeho odborníka. Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 39 svojich návrhov, že ide o samotný výrobok, ktorý je určený konečnému spotrebiteľovi, a nie o komunikáciu, ktorá sa ho týka.
- 32 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že zo znenia tohto ustanovenia chápaného vo svetle článku 2 písm. f) smernice 2000/31 a článku 4 bodu 12 smernice 2006/123 vyplýva, že nariadenie č. 1924/2006 sa uplatní na výživové alebo zdravotné tvrdenia formulované v komerčnej komunikácii adresovanej výlučne zdravotníckym odborníkom.
- 33 Je potrebné zdôrazniť po druhé, že analýza kontextu, v ktorom sa nachádza článok 1 ods. 2 nariadenia č. 1924/2006, nevyvracia tento výklad.
- 34 Ako tiež tvrdí spoločnosť Innova Vital, niektoré odôvodnenia a ustanovenia nariadenia č. 1924/2006, najmä odôvodnenia 1, 9, 16, 29 a 36, ako aj článok 5 ods. 2 tohto nariadenia výslovne uvádzajú „spotrebiteľov“ bez toho, aby uvádzali „odborníkov“.
- 35 Avšak neexistencia pojmu „odborníkov“ v týchto odôvodneniach a týchto ustanoveniach môže znamenať iba to, že sa uvedené nariadenie neuplatní v situácii, v ktorej je komunikácia komerčného charakteru určená výlučne zdravotníckym odborníkom. V takejto situácii je táto komunikácia medzi

prevádzkovateľmi potravinárskeho podniku a zdravotníckymi odborníkmi zameraná v zásade na konečného spotrebiteľa, aby tento nadobudol potraviny, ktoré sú predmetom uvedenej komunikácie, v dôsledku odporúčania poskytnutých týmito odborníkmi.

- 36 Je potrebné doplniť, že zo žiadneho ustanovenia nariadenia č. 1924/2006 nevyplýva, že sa neuplatní na komerčnú komunikáciu adresovanú zdravotníckym odborníkom.
- 37 Pokiaľ ide napokon o ciele sledované uvedeným nariadením, tieto potvrdzujú výklad, podľa ktorého sa toto nariadenie uplatní na komerčné komunikácie adresované výlučne zdravotníckym odborníkom.
- 38 Okrem toho podľa článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1924/2006 je cieľom tohto nariadenia zabezpečiť efektívne fungovanie vnútorného trhu a zároveň poskytnúť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.
- 39 V tejto súvislosti, ako tiež vyplýva z odôvodnení 1 a 18 tohto nariadenia, sa ochrana zdravia nachádza medzi hlavnými cieľmi tohto nariadenia (rozsudok zo 6. septembra 2012, *Deutsches Weintor*, C-544/10, EU:C:2012:526, bod 45). Na tento účel je najmä potrebné spotrebiteľovi poskytnúť informácie potrebné pre jeho výber na základe úplného poznania faktov (rozsudky z 10. apríla 2014, *Ehrmann*, C-609/12, EU:C:2014:252, bod 40, a zo 17. decembra 2015, *Neptune Distribution*, C-157/14, EU:C:2015:823, bod 49).
- 40 V tomto zmysle spresňuje článok 5 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1924/2006, že používanie výživových alebo zdravotných tvrdení sa povoľuje, len ak sa preukázalo, že prítomnosť, neprítomnosť alebo znížený obsah živiny alebo inej látky v potravině alebo kategórii potravín, na ktorú sa tvrdenie vzťahuje, má pozitívny výživový alebo fyziologický účinok potvrdený všeobecne uznávanými vedeckými dôkazmi. Odôvodnenie 14 tohto nariadenia je tiež formulované v tomto zmysle.
- 41 Ako spresňuje odôvodnenie 17 uvedeného nariadenia, vedecké odôvodnenie by malo byť hlavným aspektom, na ktorý sa prihliada, keď ide o výživové a zdravotné tvrdenia. V tejto súvislosti odôvodnenie 23 toho istého nariadenia stanovuje, že používanie zdravotných tvrdení v Únii by sa malo povoliť až po uskutočnení vedeckého hodnotenia na najvyššej možnej úrovni a že s cieľom zabezpečiť harmonizované vedecké hodnotenie týchto tvrdení by mal toto hodnotenie vykonať Európsky úrad pre bezpečnosť potravín.
- 42 Nariadenie č. 1924/2006 upravuje tiež konanie povoľujúce overiť, či je tvrdenie v zmysle tohto nariadenia vedecky odôvodnené.
- 43 Zdravotnícki odborníci sa môžu považovať za osoby, ktoré disponujú rozsiahlejšími vedeckými znalosťami než konečný spotrebiteľ, vnímaný ako priemerný spotrebiteľ, primerane dobre informovaný, primerane všímavý a obozretný, ako upravuje odôvodnenie 16 tohto nariadenia. Avšak títo odborníci sa nemôžu považovať za spôsobilých sústavne disponovať všetkými vedeckými špecializovanými a aktualizovanými vedomosťami potrebnými na posúdenie každej potraviny a výživových a zdravotných tvrdení, ktoré sú uvedené na označení, na prezentácii týchto potravín alebo v reklame na ne.
- 44 Ako zdôrazňuje generálny advokát v bode 49 svojich návrhov, nie je možné vylúčiť, že sami budú uvedení do omylu nepravdivými, klamlivými alebo aj zavádzajúcimi tvrdeniami.
- 45 Títo zdravotnícki odborníci riskujú, že podávajú, síce v dobrej viere, nesprávne informácie o potravinách, ktoré sú predmetom komerčnej komunikácie, konečným spotrebiteľom, s ktorými sú vo vzťahu. Toto riziko je o to viac významné, že uvedení odborníci sú spôsobilí z dôvodu vzťahu založenom na dôvere, ktorý existuje vo všeobecnosti medzi nimi a ich pacientmi, mať výrazný vplyv na týchto pacientov.

- 46 Okrem toho, ak by výživové alebo zdravotné tvrdenia adresované zdravotníckym odborníkom nepatrili do rozsahu pôsobnosti nariadenia č. 1924/2006 s dôsledkom, že takéto tvrdenia sa môžu použiť bez toho, aby museli nevyhnutne vychádzať z vedeckých dôkazov, existovalo by riziko, že by prevádzkovatelia potravinárskych podnikov obchádzali povinnosti upravené v tomto nariadení oslovením konečného spotrebiteľa prostredníctvom zdravotníckych odborníkov s tým cieľom, aby títo odporúčali ich potraviny spotrebiteľom.
- 47 Následne uplatnenie tohto nariadenia na výživové alebo zdravotné tvrdenia formulované v komunikácii komerčného charakteru určenej odborníkom prispieva v rámci vnútorného trhu, ktorého efektívne fungovanie sa snaží zabezpečiť nariadenie č. 1924/2006, k zvýšenému stupňu ochrany spotrebiteľa.
- 48 Tvrdenia predložené spoločnosťou Innova Vital nie sú spôsobilé spochybniť výklad, podľa ktorého sa uvedené nariadenie uplatňuje na výživové alebo zdravotné tvrdenia formulované v rámci komerčnej komunikácie, aj v prípade, keď táto komunikácia je adresovaná výlučne zdravotníckym odborníkom.
- 49 Z článku 5 ods. 2 nariadenia č. 1924/2006 síce vyplýva, že použitie výživových a zdravotných tvrdení sa povoľuje iba vtedy, ak sa dá predpokladať, že priemerný spotrebiteľ rozumie prospešným účinkom, ktoré sa uvádzajú v tvrdení.
- 50 Z toho však nemožno odvodiť, že by bola zakázaná každá objektívna informácia prevádzkovateľov potravinárskeho podniku určená zdravotníckym odborníkom o novom vedeckom vývoji, ktorá používa technickú alebo vedeckú terminológiu, ako v prejednávanom prípade používanie pojmu „atopická dermatída“.
- 51 Článok 5 ods. 2 nariadenia č. 1924/2006 sa musí chápať v tom zmysle, že toto ustanovenie sa uplatní, pokiaľ sú výživové a zdravotné tvrdenia oznamované priamo konečnému spotrebiteľovi, aby sa mu umožnilo uskutočniť voľbu so znalosťou veci. Ako tiež zdôrazňuje generálny advokát v bode 54 týchto návrhov, vo veci o akú ide v konaní, reklamný list obsahujúci také tvrdenia nemá byť predložený ako taký konečnému spotrebiteľovi, ale sa má odovzdať odborníkom, ktorí sú implicitne vyzvaní, aby spotrebiteľovi odporučili predmetný výrobok.
- 52 Okrem toho odôvodnenie 4 nariadenia č. 1924/2006 stanovuje, že by sa nemalo vzťahovať na tvrdenia uvádzané pri komunikácii, ktorá nemá komerčný charakter, ako sú napríklad stravovacie usmernenia alebo rady, ktoré vydávajú verejné zdravotnícke orgány alebo subjekty, ani na oznámenia a informácie, ktoré nemajú komerčný charakter, v tlači a vo vedeckých publikáciách.
- 53 Následne toto nariadenie nebráni objektívnej informácii zdravotníckych odborníkov o novom vedeckom vývoji, implikujúc používanie technickej alebo vedeckej terminológie v situácii, kde nejde o komunikáciu komerčného charakteru.
- 54 V zmysle úvah, ktoré sú uvedené vyššie, je potrebné odpovedať na položenú otázku, že článok 1 ods. 2 nariadenia č. 1924/2006 sa musí vykladať v tom zmysle, že do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia patria výživové alebo zdravotné tvrdenia uvedené v komunikácii komerčného charakteru o potravinách, ktoré sa v takej podobe majú dostať ku konečnému spotrebiteľovi, keď táto komunikácia nebola adresovaná konečnému spotrebiteľovi, ale výlučne zdravotníckym odborníkom.

O trovách

- 55 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 1 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 z 20. decembra 2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach o potravinách, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 1047/2012 z 8. novembra 2012, sa má vykladať v tom zmysle, že do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia patria výživové alebo zdravotné tvrdenia uvedené v komunikácii komerčného charakteru o potravinách, ktoré sa v takej podobe majú dostať ku konečnému spotrebiteľovi, keď táto komunikácia nebola adresovaná konečnému spotrebiteľovi, ale výlučne zdravotníckym odborníkom.

Podpisy